Posudek diplomové práce: Anna Ambrosová, K problematice polovětných struktur v portugalštině

Diplomová práce Anny Ambrosové K problematice polovětných struktur v portugalštině se skládá ze čtyř částí. V první části (Úvod – str. 1-9) autorka hovoří zejména o důvodech, které ji vedly k volbě tohoto tématu. V druhé části práce (Nefinitní tvary v portugalštině – str. 9-22) diplomantka podrobuje detailní morfologické i syntaktické analýze portugalské nefinitní tvary slovesné, tj. infinitiv, gerundium a participium a dokládá jejich použití vlastními vyexcerpovanými příklady. Nejrozsáhlejší a stěžejní třetí část práce (Redukované vazby – str. 22-65) je věnována polovětným konstrukcím v současné portugalštině. Diplomantka přitom vychází z klasifikace brazilského lingvisty Evanilda Bechary, který tyto konstrukce ve své práci Moderna Gramática Portuguesa dělí na substantivní, adjektivní, adverbiální a ustálené. Autorka zde jednotlivé druhy vazeb analyzuje jak z hlediska obsahového (morfologické kategorie) tak z formálního. Dále se diplomantka zabývá problémem konkurence polovětných vazeb a vedlejších vět. Následují přehledné srovnávací tabulky uspořádané podle druhů vedlejších vět a jejich ekvivalentních polovětných vazeb. Každý typ věty či vazby je dokumentován vyexcerpovaným či převzatým příkladem. Na konci této části práce se autorka zabývá statistickým výzkumem četnosti jednotlivých nefinitních forem v různých druzích polovětných vazeb. Čtvrtou část představuje stručný Závěr (str. 65-66). Následuje ještě résumé v portugalštině a angličtině a bibliografie prostudovaných a citovaných děl.

Celkově práce působní vyrovnaně a přehledně jak po stránce obsahové tak po formální, lingvistické analýzy vyznívají přesvědčivě také zásluhou řady vhodně zvolených vyexcerpovaných či přejatých příkladů.

Nicméně tato diplomová práce vykazuje také určité nedostatky a to povahy formální, jazykové i obsahové. Z formálních neduhů práce lze jmenovat především chybějící odkazy u některých citací, např. str. 2 – citovaná pasáž z Bechary. Dále někdy věty typu – „Někteří portugalští lingvisté separují... „ (str. 35) či „Někteří autoři nepovažují...“ (str. 36) bez uvedených odkazů na příslušná díla působí značně nepřesvědčivě.

Dále je třeba poukázat na některé nedostatky jazykové. V česky psaném textu se jedná především o určité prohřešky povahy stylistické, např. str. 3 – „Dalším bodem...“, str. 20 – „Ze syntaktického hlediska“ či str. 65 – „Neuspokojili jsme se s pouhým vysvětlením, nýbrž jsme se snažili tuto otázku vysvětlit.“. V portugalsky psaném textu lze najít dokonce i chyby gramatické, např. v Resumo – introdução em (a), po embora má být konjunktiv a ne indikativ, dedicar-se de (a), tentar se pojí s infinitivem asyndeticky a ne s předložkou de nebo str. 8 – „oração reduzida de primeiro grão (grau).

Z nedostatků obsahových lze jmenovat např. na str. 13 tvrzení, že vazba ir +infinitiv slouží k vyjádření blízké budoucnosti, které se jeví poněkud problematické (ačkoli je vpodstatě přejato z Nova Gramática do Português Contemporâneo). Autorčino tvrzení ze str. 38 – „Zdá se, že předčasný děj může být vyjádřen i gerundiem jednoduchým.“ – působí poněkud rozpačitě vzhledem k tomu, že není dále vysvětleno ani exemplifikováno.

I přes tyto dílčí nedostatky musím ale konstatovat, že diplomová práce Anny Ambrosové splňuje všechny požadavky na ni kladené a doporučuji ji proto k obhajobě.

V Praze 17. 1. 2007

Mgr. Jan Hricsina, PhD.